

समुच्चय महार्घ्य
Samuccaya mahārghya

(गीता छंद)

में देव श्री अरिहन्त पूजुँ सिद्ध पूजुँ चाव सों ।
आचार्य श्री उवञ्जाय पूजुँ साधु पूजुँ भाव सों ॥१॥

(gītā chanda)

mairṁ dēva śrī arihanta pūjūṁ sid'dha pūjūṁ cāvasōṁ |
Ācārya śrī uvajhāya pūjūṁ sādhu pūjūṁ bhāvasōṁ ||1||

अरिहन्त-भाषित बैन पूजुँ द्वादशांग रचे गणी ।
पूजुँ दिगम्बर-गुरुचरण शिव-हेतु सब आशा हनी ॥२॥

Arihanta-bhāṣita baina pūjūṁ dvādaśāṅga racē gaṇī |
Pūjūṁ digambara-gurucarāṇa śiva-hētu saba āśā hanī ||2||

सर्वज्ञ-भाषित धर्म-दशविधि दया-मय पूजुँ सदा ।
जजुँ भावना-षोडश रत्नत्रय जा बिना शिव नहिं कदा ॥३॥

Sarvajña-bhāṣita dharma-daśavidhi dayā-maya pūjūṁ sadā |
Jajūṁ bhāvanā-ṣoḍaśa ratnatraya jā binā śiva nahim kadā ||3||

त्रैलोक्य के कृत्रिम-अकृत्रिम चैत्य-चैत्यालय जजुँ ।
पण-मेरु नंदीश्वर-जिनालय खचर-सुर-पूजित भजुँ ॥४॥

Trailaukyā kē kṛtrima-akṛtrima caitya-caityālaya jajūṁ |
Paṇa-mēru nandīśvara-jinālaya khacara-sura-pūjita bhajūṁ ||4||

कैलास श्री सम्मेद श्री गिरनार गिरि पूजुँ सदा ।
चम्पापुरी पावापुरी पुनि और तीरथ सर्वदा ॥५॥

Kailāsa śrī sam'mēda śrī giranāra giri pūjūṁ sadā |
Campāpurī pāvāpurī puni aura tīratha sarvadā ||5||

चौबीस श्री जिनराज पूजुँ बीस क्षेत्र विदेह के ।
नामावली इक-सहस-वसु जपि होंय पति शिवगेह के ॥६॥

Caubīsa śrī jinarāja pūjūṁ bīsa kṣētra vidēha kē |
Nāmāvalī ika-sahasa-vasu japi hōnya pati śivagēha kē ||6||

(दोहा)

जल गंधाक्षत पुष्प चरु, दीप धूप फल लाय |
सर्व पूज्य-पद पूजहूँ, बहुविधि-भक्ति बढ़ाय ||७||

(Dōhā)

jala gandhākṣata puṣpa caru, dīpa dhūpa phala lāya |
Sarva pūjya-pada pūjahūṁ, bahavidhi-bhakti baṛhāya ||7||

महार्घ्य मंत्र (संस्कृत)

ॐ ह्रीं अरिहंत्सिद्धाचार्योपाध्याय-सर्वसाधुभ्यो द्वादशांगजिनागमेभ्यो उत्तमक्षमादि-दशलक्षण-धर्माय दर्शनविशुद्ध्यादि-
षोडशकारणेभ्यो सम्यग्दर्शन-सम्यग्ज्ञान-सम्यक्चारित्र्येभ्यो त्रिलोकस्थित जिनबिम्बेभ्यो पंचमेरु-सम्बन्धि-अशीति-जिनचैत्यालयस्थ
जिनबिम्बेभ्यो नन्दीश्वर-द्वीप-सम्बन्धि-द्विपंचाशत्-जिनालयस्थ जिनबिम्बेभ्यः सम्मेदाष्टापद- ऊर्जयन्तगिरि-चम्पापुर-पावापुर्यादि
सिद्धक्षेत्रेभ्यः सातिशयक्षेत्रेभ्यो विद्यमान-विंशति-तीर्थकरेभ्यो अष्टाधिक-सहस्रजिननामेभ्यो श्रीवृषभादि चतुर्विंशति-तीर्थकरेभ्यो
जलादि महार्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा।

Mahārghya mantra (sanskṛta)

ōm hrīm arihantsid'dhācāryōpādhyāya-sarvasādhubhyō dvādaśāṅgajināgamēbhyō uttamakṣamādi-
daśalakṣaṇa-dharmaay darśanaviśud'dhyādi-ṣōḍaśakāraṇēbhyō samyagdarśana-samyagjīāna-
samyakcāritrēbhyō trilōkasthita jinabimbēbhyō pañcamēru-sambandhi-aśīti-jinacaityālayastha
jinabimbēbhyō nandīśvara-dvīpa-sambandhi-dvīpañcāśat-jinālayastha jinabimbēbhyā:
Sam'mēdāṣṭāpada- ūjayantagiri-campāpura-pāvāpurīyādi sid'dhakṣētrēbhyā: Sātīśayakṣētrēbhyō
vidyamāna-vinśati-tīrthākarēbhyō aṣṭādhika-sahasrajinanāmēbhyō śrīvṛṣabhādi caturvinśati-
tīrthākarēbhyō jalādi mahārghyam nirvapāmīti svāhā.

अथवा

संस्कृत मिश्रित हिन्दी मन्त्र

ओं ह्रीं भावपूजा भाववन्दना त्रिकालपूजा त्रिकालवन्दना करें करावें भावना भावें श्रीअरिहंतजी सिद्धजी आचार्यजी उपाध्यायजी
सर्वसाधुजी पंच-परमेष्ठिभ्यो नमः, प्रथमानुयोग-करणानुयोग-चरणानुयोग-द्रव्यानुयोगेभ्यो नमः, दर्शनविशुद्ध्यादि-
षोडशकारणेभ्यो नमः, उत्तमक्षमादि- दशलक्षणिकधर्माय नमः, सम्यग्दर्शन- सम्यग्ज्ञान-सम्यक्चारित्र्येभ्यो नमः, जल के विषै, थल
के विषै, आकाश के विषै, गुफा के विषै, पहाड के विषै, नगर-नगरी विषै उर्ध्वलोक- मध्यलोक- पाताललोक विषै विराजमान
कृत्रिम-अकृत्रिम जिन-चैत्यालय-जिनबिम्बेभ्यो नमः, विदेहक्षेत्रे विहरमान वीस-तीर्थकरेभ्यो नमः, पाँच भरत पाँच ऐरावत
दशक्षेत्र-सम्बन्धि तीस चौबीसी के सातसौ वीस जिनराजेभ्यो नमः, नन्दीश्वरद्वीप-सम्बन्धी बावन- जिनचैत्यालयस्थ-
जिनबिम्बेभ्यो नमः, पंचमेरुसम्बन्धि-अस्सी-जिनचैत्यालयस्थ जिनबिम्बेभ्यो नमः, सम्मेदशिखर कैलाश चंपापुर पावापुर गिरनार
सोनागिर मथुरा तारंगा आदि सिद्धक्षेत्रेभ्यो नमः, जैनबद्री मूडबिद्री देवगढ चन्देरी पपौरा हस्तिनापुर अयोध्या राजगृही
चमत्कारजी श्रीमहावीरजी पद्मपुरी तिजारा बडागांव आदि अतिशयक्षेत्रेभ्यो नमः, श्री चारणऋद्धिधारी सप्तपरमषिऋभ्यो नमः,
ओं ह्रीं श्रीमंत भगवन्तं कृपावन्तं श्रीवृषभादि महावीरपर्यन्तं चतुर्विंशति-तीर्थकरं-परमदेवं आद्यानां आद्ये जम्बूद्वीपे भरतक्षेत्रे

आर्यखंडे उत्तमे नगरे मासानामुत्तमे मासे उत्तमे पक्षे उत्तमे तिथौ उत्तमे वासरे मुनि-आर्यिकानां श्रावक-श्राविकाणां स्वकीय सकल-
कर्म क्षयार्थं अनर्घ्यपद-प्राप्तये जलधारा सहित महार्घ्यं सम्पूर्णार्घ्यं निर्वपामीति स्वाहा।

Athavā

sanskṛta miśrita hindī mantra

ōm hrīm bhāvapūjā bhāvavandanā trikālapūjā trikālavandanā karēm karāvēm bhāvanā bhāvēm
śrī'arihantajī sid'dhajī ācāryajī upādhyāyajī sarvasādhujī pañca-paramēṣṭhibhyō nama:,
Prathamānuyōga-karaṇānuyōga-caraṇānuyōga-dravyānuyōgēbhyō nama:, Darśanaviśud'dhyādi-
ṣōḍaśakāraṇēbhyō nama:, Uttamakṣamādi- daśalākṣaṇikadharmāya nama:, Samyagdarśana-
samyagjñāna-samyakcāritrēbhyō nama:, Jala kē viṣai, thala kē viṣai, ākāśa kē viṣai, guphā kē viṣai,
pahāra kē viṣai, nagara-nagarī viṣai urdhvalōka- madhyalōka- pātālalōka viṣai virājamāna kṛtrima-
akṛtrima jina-caityālaya-jinabimbēbhyō nama:, Vidēhakṣētrē viharamāna bīsa-tīrthakarēbhyō nama:,
Pāñca bharata pāñca airāvata daśakṣētra-sambandhi tīsa caubīsī kē sātasa bīsa jinarājēbhyō
nama:, Nandīśvaradvīpa-sambandhī bāvana- jinacaityālayastha- jinabimbēbhyō nama:,
Pañcamērusambandhi-as'sī-jinacaityālayastha jinabimbēbhyō nama:, Sam'mēdaśikhara kailāśa
campāpura pāvāpura giranāra sōnāgira mathurā tāraṅgā ādi sid'dhakṣētrēbhyō nama:, Jainabadrī
mūḍabidrī dēvagarha candērī papaurā hastināpura ayōdhyā rājagrī camatkārajī śrīmahāvīrajī
padmapurī tijārā baṛāgānva ādi atīśayakṣētrēbhyō nama:, Śrī cāraṇa'd'dhidhārī saptaparamaṣī'rbyō
nama:, Ōm hrīm śrīmantaṁ bhagavantaṁ kṛpāvantaṁ śrīvṛṣabhādī mahāvīraparyantaṁ catuvīnśatī-
tīrthāṅkaraṁ-paramadēvaṁ ādyānāṁ ādyē jambūdvīpē bhāratakṣētrē āryakhaṇḍē uttame nagarē
māsānāmuttamē uttame pakṣē uttame tīthau uttame vāsarē muni-āryikānāṁ śrāvaka-śrāvīkāṇāṁ
svakīya sakala-karma kṣayārthaṁ anarghyapada-prāptayē jaladhārā sahita mahārghyaṁ
sampūrṇārghyaṁ nirvapāmīti svāhā.

* * * A * * *